



"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 krov., za Ogrsko 6 krov. 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 krov.; za drugo inozemstvo se trditi naročnino z ozirom na visokost postnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 10 v.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptaju, gledališko poslopje štev. 3.



Slašči Ti, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se prejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrata. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2.50— za 1/64 strani K 1— Pri večkratnem oznanilu se cena praverno znaša.

Štev. 1.

V Ptaju, v nedeljo dne 7. januarja 1917

XVIII. letnik

**Kar leta dolgo smo pisali,
je danes istina postala, —
sovražna kletev obmolknila,
strupena psovka je zaspala,
in vse kriči:
„Stajerc“ živi!**

**Iljibili zvesto smo Avstrijo
in bratje Srbov nismo bili,
na izdajalsko pot huvacev
korake svoje ne zavili, —
grmi naj grom:
„Stajerc“ in dom!**

**Sovraštva mnogo potrpeli
v pogumu domovinskem smo
in vedeli, da nas premagal
i rusofliski zlod ne bo, —
kdo bi se bal?
„Stajerc“ je stal!**

**Prokljinjali so farizeji
resnice geslo v vsei strasti,
a tistega, ki bi resnico
premagal, pač doslej še ni!
Hinavej joj, —
„Stajerc“ na boj!**

**Kar smo učili, je rodila
krvava vojna, dokazala,
in nikdar več beseda naša
ne more in ne bo zaspala...
Vstopite vsi —
„Stajerc“ živi!**

Svetovna vojska.

Popolna zmaga Falkenhayna.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Dunaj, 28. decembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. Zvezne bojne sile generala v. Falkenhayn prizadele so Rusom pri Rîmnicul-Saratu težki poraz. Sovražnik poskusil je včeraj se enkrat, vstaviti se južno-zapadno in južno-vzhodno mesta in je na pravil več umozinskih sunkov, da bi si zraka pridobil. Njegove čete so bile na večih krajih pred tre. Sovražnik se je umaknil, zaledovanje je segnalo preko Rîmnicul-Sarata. Tudi na visočinski severno-zapadno zavzetega mesta šli so Rusi pred bajoneti avstro-ogrskih in nemških čet nazaj. Vjeli smo včeraj 3000, od začetka bitke pa čez 10.000 met.

Prvotno so območje nadgorja Jozefa. Pri Soosmehu in v gorovju južno-vzhodno od tam narašča bojno močno. Naši letalci sestrelili so v tem območju prostoru dva sovražna "Farmana" in so prisili dva druga sovražna bojna letalca, da gresta dol. Na naših postojankah v oddelku Mestilanesi ležal je ruski topovski ogenj.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Namestnik generalštabnega šefeta pl. Höfer, finl.

10.220 Rusov in Rumunov vjetih.

Nemško uradno poročilo.
od četrtega.

K.-B. Berlin, 28. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Sovražnik je izgubil v zračnem boju in odpornem ognu 8 leta.

Vzhodno bojišče. Armatra pl. Mackensen. 27. december prinesel je 9. armadi generala v. Falkenhayn poln. zmago v bitki pri Rîmnicul-Saratu nad zaobrajanimi Rusimi. Dne 28. dec. vrženi sovražnik hotel je s protisunki močnimi množiči izgubljeno ozemlje nazaj pridobiti. Napadi so se izjavili. Pruske in bavarške infanterijske divizije sunile so za umikajočim se sovražnikom, prevrgele njegove po noči novano narejene postojanke in vdri preko Rîmnicul-Sarata. Obenem predire so bolj južno-vzhodno nemške in avstro-ogrške čete močno utrjene čete Rusov, so zavrnile tudi tukaj ljute, proti strani pejljane protinapade in so prišle v boju v severno-vzhodni smeri naprej. Zopet je imel sovražnik pri svojem porazu težke krvave izgube. Na vjetih smo dobili včeraj 3000 moč, na plenu pa 22 strojnih pušk. Število od 9. armade v bojih pri Rîmnicul-Saratu vjetih znaša skupno 10.220 Rusov. Pri dognavski armadi so se vrstili včeraj le delni boji. V Dobrudži posrečilo se je bolgarskim in turškim četam, vreči Ruse iz utrjenih visočinskih postojank vzhodno od Macina.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Zopet 3000 vjetih. 6 topov in 20 strojnih pušk zaplenjenih.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 29. decembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Severno-vzhodno in severno od Rîmnicul-Sarata rine armada generala v. Falkenhayn sovražnika od postojanke do postojanke nazaj. Visočinski pokrajin severno-zapadno tega mesta bil je sovražnik zopet vržen. Tudi južno krilo od nadvojvode Jozefa peljane armadne fronte se je pridružilo napadu. Avstro-ogrške in nemške čete iztrgale so so-

vražniku celo vrsto izzidanih postojank in so zavzele pri Harji v naskoku sovražne čete. Sovražnik je pustil pri včerajnjih bojih v Valahiji in v gorovju zapadno od Focani 3000 vjetih. 6 topov in nad 20 strojnih pušk v naši roki. Neko avstro-ogrško letalno brodovje obmetalo je dne 27. t. m. od sovražnih čet močno rabljeni kolodvor od Onesci z bombami. Več poslopij je pričelo goret.

Italijansko bojišče. Na kraški visoki planoti je bil italijanski artillerijski ogenj včeraj zivalnejši nego v preteklih dneh. V Vipavski dolini sestrelili je eden naših bojni letalcev eno sovražno letalo.

Namestnik generalštabnega šefeta pl. Höfer, finl.

Zmagoviti boji na zapadu in vzhodu.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 29. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na zapadnem bregu Maase napravile so včeraj nemške čete tanke v francoske postojanke. Dobra priprava artiljerije in minskih metalcev napravila je četam pot do drugih in tretjih čet sovražnih postojank, iz katerih se je pripeljalo nazaj 222 vjetih, med njimi 4 oficirje, in 7 strojnih pušk. V zavzetih jarkih se je tudi več ponovil protinapad Franzozov zavrnili.

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jozefa. Južno krilo armadne skupine se je v gorovju vzhodno naprej potisnilo. Nemške in avstro-ogrške čete so v težkih višočinskih vzhodne fronte v Siebenbürgerlandu več zaporedoma ležečih postojank naskočile. Pri temu se je vjelo 1400 Rusov in Rumunov, zaplenilo pa 18 strojnih pušk in 3 topove. — Armada Mackensen. (Glej avstrijsko poročilo!) Na vjetih dne 28. decembra se je pripeljalo nad 1400 Rusov, na plenu 3 topove in več strojnih pušk. V Dobrudži je bil Rachel zavzet.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Amerika pošilja nehoté Nemcem streliivo.

W.-B. Berlin, 29. decembra 1916. Eden naših podmorskih čolnov je pred nekaj časa v severnem ledem morju vzhodno od Severnega kapa parnik "Suchan" ruske protostolovne mornarice vjel. Parnik je bil z vojnim materijalom naložen in se je nahajal na poti iz Amerike v Archangel. Ko se je ruske oficirje kot vjetnike na podmorski čoln vzeljo in je en nemški oficir z nekaterimi podčastniki vodstvo parnika prevzel, se je ta spremil od podmorskoga čolna, spravil v neko nemško pristanišče. Tu se je dognalo, da je bil parnik od Rusov ob izbruhu vojne v Wladiswotku zaplenjen parnik linije "Hamburg-Amerika". Spezia. Vrednost v večih milijonov tvoreče blago parnika obstoji

STRASCHILL'eva grenčica iz zelenjave zdravilnih zelenjav

iz najbolj uspešnih korenin. STRASCHILL'eva grenčica iz zelenjave vsled tega prizano najboljši želodec ekrepitivni prebarani liker. 414

iz 100.000 šrapnelov po 7,5 cm, 75.000 razstrelnih granat po 7,5 cm, 150.000 patronov po 3,7 cm, 250.000 vžigalnikov za razstrelne granate, 100.000 drugih vžigalnikov, 125.000 vžigalnih šravb, 150.000 kil trinitrotolua (mnogo vredne razstrelne snovi), 175.000 kil smodnika, 40.000 kil črnega smodnika, 127.000 krogelj po 30 cm, 150 cilindrov s kislino, 1.230.000 kil svinač, 7 tovornih avtomobilov, 200 bal usnja za podplate, 500 spul zice in 6000 železniških šin.

Nad 3 milijona ton potopljenih.

K.-B. Dunaj, 29. decembra. V mesecu novembru 1916 bilo je skupno 138 sovražnih trgovinskih ladij s skupno 314.500 tonami vsled vojnih odredov osrednjih sil izgubljenih; od teh je bilo 244.500 ton angleških. Poleg tega je bilo 53 novtraličnih ladij s 94.000 tonami zaradi prevažanja blaga k sovražniku potopljениh. Mesečni plen znaša torej skupno 408.500 ton. Od začetka vojne sem je bilo vsled vojnih odredov osrednjih sil **3.636.500 ton** prostora sovražnih trgovinskih ladij izgubljenih; od teh je bilo 2.794.500 ton angleških.

660 Rusov vjetih, dva topova in 7 strojnih pušk zaplenjenih.

Avstrijsko uradno poročilo o dnevi.

K.-B. Dunaj, 30. decembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. V valaski ravni prodriajo sovražne bojne sile so v nepretrganem boju črti Vizirul-Sudesci in med Rimnicul-Saratom ter Plainesci prostor od Slobozia pridobile. Zapadno od Plainesci bližamo se Bergfiumu. Avstro-ogrski bataljoni odvzeli so tukaj sovražniku **dve 10 cm-havbici**. Južno krilo armadne skupine nadvojvode Jožefa je vkljub ljutemu sovražnemu odporu zopet znatno napredke doseglo. Ruski protisunki so bili zavrnjeni; pripeljali smo na vjetih **10 občirjev** in **850 mož** ter **7 strojnih pušk**.

Namestnik generalstabnega sefa
pl. Höfer, fml.

Sovražnik se umika ...

Nemško uradno poročilo o dnevi.

K.-B. Berlin, 30. decembra (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. V siebenburški obmejni pokrajini vslile so avstro-ogrski in nemški napadalni čete vkljub trdovratnemu odporu utrijevne postojanke in vkljub močnem protisunkom, pri katerih je pustil Rus **10 občirjev**, **650 mož** in **7 strojnih pušk** v naši roki, nadalje naprej. — Armada Mackensen. Naše neutrudljive čete sledijo na celih fronti med gorovjem in Donavo umikajujočemu se sovražniku. Stojijo v napredovanem boju ob črti severno-vzhodno Vizirul-Sudesci-Slobozia.

Prvi generalkvartirmoyster
Ludendorff.

Zmagoviti na vseh bojiščih.

K.-B. Berlin, 30. decembra. Wolffov urad poroča: Cesar Viljem je na armado in mornarico sledče armadno in mornariško povlejje izdal:

"Moji armadi in mornarici! Zopet leži eno vojno leto za nami, veliko na bojih in žrtvah, bogatih uspehih in zmaga. Nade naših sovražnikov na leto 1916 so se izjalovile. Vsi njihovi napadi na vzhodu in zapadu so se na vaši hrabrosti in vdanosti razbili.

Zadnji zmagoviti pohod skozi Rumunijo pridal je z Božjo odločitvijo vašim zastavam zopet nevenljive lovorike.

Največja morska bitka te vojne, zmaga ob Skagerraku, in pogumno podjetja podmorskih čolnov so moji mornarici slavo in občudovanje za vse čase zasigurili.

Vi ste zmagoviti na vseh bojiščih, na sruhem in na vodi.

Z nerazrušljivim zaupanjem in ponosnim pričakovanjem gleda hvaležna domovina na vas. Brezprimerji vojni duh, ki živi v vaših vrstah, vaša trdnina, nikdar trudna volja do zmage, vaša ljubezen do domovine, mi jamčijo, da ostane zmaga tudi v novem letu pri naših zastavah."

Bog bodi i zanaprej z nami!

Viljem.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 31. decembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. Sovražnik se umika korakoma proti črti Braila-Focani. Medtem, ko se je vzhodno reke Buzen že včeraj v nazadovanju nahajal, delal je zapadno te reke in severno od Rimnicul-Sarata se trdovratni odpor, ki je bil na večih krajin v ljuetu boju razbit. — Fronta nadvojvode Jožefa. V pogorski pokrajini vzhodno in severno-vzhodno od Kezdi-Vasarhely gredo avstro-ogrski in nemške čete generala v. Gerock na rumunski zemlji naprej. Zavzele so Nereju in Tuici in pridobile na prostoru na obeh stranh dolin Casinu ter Oito. V obmejni pokrajini zapadno od Ocene se je naskočilo visoko Solyomtar.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Nespramenjeno.

Namestnik generalstabnega sefa
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 31. decembra (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Nemški boji so bil mestoma ljudi. Na južnem bregu Acre je naš daljni ogenj več municipijskih taborov razstreli.

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. V obmejni pokrajini proti Moldavi zavzeli so boji za nas ugodni potek. Nemške čete iztrzale so severno doline Uz Rusom visoko Solyomtar in so jo držale proti močnim protisunkom. V jeli smo **1 občirje** in **80 mož**. Na obeh stranh doline Oito zavzeli so nemški in avstro-ogrski regimeti rumunsko-ruske postojanke, v dolini Putne Tulnici v hudem hišnem boju. Pri Nereju prodriajo naše čete. — Armada Mackensen. Čete v. Morgen in Kühlnejaja nasle so severno in vzhodno od Rimnicul-Sarata močni odpor, zlasti ob robu gorovja. Krepkemu napadu se je posrečilo, vdreti v sovražno postojanko in zavrniti v nje močne protinapade. Tudi med pianotami Rimnicul-Sarata in Buzen se je podljutimi boji na ozemlju pridobilo. Donavška armada bliža se v bojih močno utrjeni črti Gurgueti-Cincea. V Dobrudži

priborile so si bolgarske čete napredke pri Macinu. — Makedonska fronta. Ob Strumi uspešna podjetja bolgarskih in turških patrulj.

Prvi generalkvartirmoyster
Ludendorff.

Zopet nad 1000 Rusov vjetih.

Avstrijsko uradno poročilo o dnevi.

K.-B. Dunaj, 1. januarja. Uradno se danes poroča:

Vzhodno bojišče. V rumunski ravni boreče se zvezne bojne sile so sovražnika po bojih z zadnjimi četami v njegove pripravljene postojanke južno-zapadno od Braile in napol pota med Rimnicul-Saratom in Focani nazaj potisnil. V zgornjih dolinah od Zabele, Neruje in Putne so avstro-ogrski in nemške čete v Ruizu v napredajočem napadu. V prostoru od Harje naskočili so naši bataljoni več zaporedoma ležečih postojank. Sovražnik brani vsako ped zemlje. Bolj severno pri c. in kr. bojnih silah nobeni pomembni dogodki.

Italijansko bojišče. V Silvestrovni noči držala je sovražna artiljerija semintja jako živahnog ogenj proti kraški visoki planoti.

Namestnik generalstabnega sefa
pl. Höfer, fml.

Novletno vočilo armade cesarju Karlu.

K.-B. Dunaj 1. januarja. Iz vojnega poročevalskega stana poročajo:

Nj. c. in kr. visokost feldmaršal nadvojvoda Fridrik je postal Nj. Veličanstvu cesarju in kralju ob Novem letu v imenu vojske in mornarice tolje brzovarno vočilo:

Vaše Veličanstvo!

Kot Vaše Veličanstva namestnik v vrhovnem armadnem poveljništvu in kot činovno najstarejši feldmaršal prosim zveste pokorno Vaše Veličanstvo, da smem ob Novem letu predložiti o globokem spoštovanju vosečil na bojišču stojec oborožene sile in vojnega brodovja. Po bojni previdnosti Ste bili Veličanstvo ravno preteklo leto poklicani iz sredje za domovino se boreče in kraveče vojske k vladanju. Med boji, s katerimi se smejo bojna sila 1916 ponakaj, so najlepši za vedno zvezani s poveljniškim imenom Vašega Veličanstva. Ljubezen in spoštovanje, s katerega so avstro-ogrski vojčaki povod pozdravljali svojega zmagovitega prestolonaslednika, spremljam Vaše Veličanstvo od prvega dneva vladanja v vsem delu in vsej skrbi. Naj bi Vaše Veličanstvo video v tej neomajni ljubezni in udanosti vseh, ki nosijo vojaško sukno, gotovo jamstvo za to, da bo avstro-ogrski brambna sila na kopnem in na morju svoje starostavne zastave visoko spoštovala do zmagovitega izzvenenja velike in težke borbe.

Njegovo Veličanstvo je blagovil nato odgovoriti.

Globoko ginjen sem sprejet vočila srčne

Od zapadnega bojišča.



Des zerstörte Dorf Combles.

in blagoslova, ki Ste mi jih v imenu tako blizu mi stoječe vojne sile na kopnem in na morju povodom Novega leta sporočili. Spomin na skupaj preživljene dneve polne bojev, zavest visokih činov Mojih vrlih junakov tvorijo ravno tako nerazrušeno vez skupnosti, kakor bomo vedeli vsaki dan ceniti, kako nevenljive zasluge ste Si Vi v tem svetovno-zgodovinskem času iztekl. Moji vojno-gospodarski pozdrav spremlja Moje junake. V njih vrstah stoe Moj narodi, katerih bo vsemogočni, nad vse pravični Bog milostno naklonil blagoslov miru. V njem leži naše zaupanje, ob njegovih vsemogočnosti in ob nasi sili se bo razbil vsak sovražni napor. Karl.

Zasledovanje se zmagevito nadaljuje.

Nemško uradno poročilo o dnevu 1. januarja.

K.-B. Berlin, 1. januarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Južno od Rige in pri Smorgonu bila so močna ruska lovška poveljstva zavrnjena. Na severnem bregu Pripjeta pri Pisiku naskočili so nemški jezdci peske dve postojanki Rusov in so v jeli 1 officia ter 35 mož. — Fronta nadvojvode Jožefa. Nemškim lovcom se je posrečilo v gozdih Karpatih neko sovražno utrjeno hišo s posadko razstreliti. Med dolinama Uz in Putna vzele so nemški in avstro-ogrski bataljoni več visočinskih postojank v naskoku in so zavrnili ljute protisunke Rumunov in Rusov. Heresstrau in Ungureni v dolini Zabala sta zavzeta. — Armada Mackensen. V severnem delu Velike Valahije je bil je Rus zopet vržen. 9. armada je sovražnika v postojanke napol pota. Rimnicu-Sarat in Focani, donavska armada pa v mostičje od Braile nazaj potisnila. V Dobrudži so zozili so uspehi nemških in bolgarskih čet rusko postojanko mostičja vzhodno od Macina znatno. Včeraj smo v jeli tam 1000 mož, zaplenili pa 4 kanone in 8 strojnih pušk. V pokrajini izliva Donave je bolgarsko varstvo reke okoli 50 Rusov po končalo, ki so reko sv. Jurja v čolnih preplovali.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Čedno kožo

obraz in rok opazujemo pri mnogih ljudeh. Za zdravje celega telesa je lepa, bela in mehka koža, ker samo čisto in mehka koža omogoča nemoteno dlanjanje. Lep obraz in depe roke sploh spravijo na druge ljudi uporden ulis, dočim ljudem ne ugajajo obrati, ki jih kaže solnečne pape, ogriči, madeli, rdečica itd. Nadajo pa, kar je tako valno, motijo te nečistosti kože dlanjanja, kar tudi na zdravje slabovpliva. Mnogočasno žalji vpravljala zato za varstvo in za nego kože Fellerjevo priznamo pomagalo za obraz z znamko „Elae“, ki stane samo 2 K (2 lončka polninske proste 5 K). V nasprotni z drugimi često skodeljivimi lepotilnimi sredstvi je ta docela nedokajiva. Odstrani vse nečistote kože, obnovujejo kožo pred solničnim pikom, solničnimi pegami, odstrani ogriče itd.

Mesto ostrega, čestekrat skodeljivega mila, vremeni za obraz Fellerjevo Litino-milo (10 ali Fellerjevo boraks-milo (50 vin) in to aleini umivalni pratek (boraksov pratek) 1 K.

Goste lase,

ki naredi vsak obraz lepli, se doseže po negovanju s Fellerjevo pristno Tannochina pomado za rast las znamka „Elae“. (Lonček prve vrste 1 K 60 vln., močnejše druge vrste 3 K) Ta pomada očisti lase, zabriani plec in predčasno osnovenje, povzroči novo rast zdravim, gibčnim, dolgim las, ude lase spremeni v mehke, tako, da se jih lahko čese v lepi izraz. Pomada ne vsebuje nikakih škodljivih sestavin in tedaj vsekakor zadost prednost pred mnogimi drugimi pomadami, kakršne mnogi nekakrji ponujajo. Za nego hrič je pripovedoval Fellerjevo mazilo za brk (50 vin). Naroda ne je karavrost pri E. V. Feller, lekarji, Stolica. Elae try Stev. 211

Novi uspehi.

Avstrijsko uradno poročilo o dnevu 2. januarja.

K.-B. Dunaj, 2. januarja. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. V Dobrudži bil je sovražnik na Macin nazaj vržen. V Moldaviji stojijo zvezne bojne sile pred obrambenimi črtami od Braile in Focani. Južno krilo armadne fronte nadvojvode Jožefa je napravilo je včeraj zlasti v prostoru od Pallesci in Sovinja napredke. Naše čete vzele so v naskoku tukaj in južno-vzhodno Harje več sovražnih postojank. Pri Stanislavu bili so ruski oddelki zavrnjeni.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Nespremenjeno.

Namestnik generalštavnega sefa pl. Höfer, finl.

Nemško uradno poročilo o dnevu 2. januarja.

K.-B. Berlin, 2. januarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri Ypernu zavrnili artiljerijski boj. Angleški napadi z ročnimi granatami bili so zavrnjeni. — V Champs, v Argonskem gozdu in na vzhodnem bregu Maase vdrtle so nemške napadalne čete in patrulje v francoske jarke in so se vrnile z vjetimi in plenom po povelju nazaj. Ena angleško bojno veleletalo padlo je v naše roke.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Podjetja ruskih lovskih komand južno od Rige, južno-zapadno od Dunaburga in zapadno od Stanislava ostala so brez uspeha. — Fronta nadvojvode Jožefa. Južno doline Trotusul profil je visočinski hrbel Mr. Altucana z zopetnim naskokom v nemško last. Ob iz gorovja Berceke k Serethu vodočih dolinah vrgli so napadi sovražnika nadalje nazaj. Naše čete vzele so v naskoku na obeh straneh doline Oitòz več visočinskih postojank. Sovjeva v dolini Susite je zavzeta. Rusko-rumunski sunki bili so odbiti. V jeli smo 300 mož. — Armada Mackensen. 9. armada prisilila je Rosa, ko je v ojstrem zasledovanju vrgla njegove zadnje straže, k nadaljnemu umikanju. Od zapada in juga bližajo se nemške in avstro-ogrške čete postojankam mostičja pri Focani in Fundeni. Nad 1300 vjetih in mnogo vojnega materiala ostalo je v rokah neutrudljivega zasledovalca. Med Buzacilom in Donavo drži nasprotnik svoje mostičje. Vzhodno od Braile v Dobrudži vzele so nemške in bolgarske čete trdno branjene postojanke Rusov in so vrgle nasprotnika nazaj na Macin.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Pomorska bitka na Otrantski cesti.

Iz opisa mornariškega sotrudnika „Pester Lloyd“:

Mala flotilija naših rušilcev je dosegla v noči od 22. na 23. decembra uspeh, ki je znamenit v marsikakem pogledu. Po Otrantski cesti se premikajo italijanski transporti za Albanijo, kar je vzrok, da naši podmorski čolni pogostoma obiščijo to morsko pokrajino. V obrambo Otrantske ceste krizirajo tam okoli italijanski oboroženi nadzorovalni parniki. To so ribiškim ladjam podobna vozila z znatnimi topovi oborožena. Marsikateri tak parniki so že uničile naše pomorske bojne sile. V varstvu teh parnikov pa imajo Italijani v posameznih pristaniščih rušilce, pripravljene, da jim prihite na pomoč v najkrajšem času. Kot tako oporišča prihajajo v poštev v prvi vrsti Brindisi, Valona in Otranto. Iz vseh teh treh krajev se more z brzimi rušilci doseči središče Adrije na zvezni črti Brindisi-Semeni v eni uri približno. Zatorej je položaj tak, da morejo Italijani tamkaj prisiliti avstro-ogrške bojne sile na morju k boju. Štirje naši rušilci, počasnejši in manj oboroženi kakor italijanski „Indomiti“, 680 ton in 30 do 35 morskih milij hitrosti na uro, so napravili sunek

v Otrantsko cesto. Zadeli so na dva nadzorovalna parnika, katera so potopili. Italijani so pozvali pomoč. Šest rušilcev tipa „Indomiti“ je zapro naši flotilji povratek. Eden italijanski rušilec je bil hitro začgan. Nadaljni boj se je odigral na kratko razdaljo. Tekom boja so bili najmanj trije italijanski rušilci težko zadeti in so zbežali. Eden izmed njih je bil posebno težkega neznanega tipa. S prepotitvijo treh težko poškodovanih rušilcev je bilo boja konec. Ostali dve ladji, ki sta bili mogoče tudi težko zadeti, se nista spustili v nadaljni boj. Naše bojne sile so se vrstile, imele so tako neznavne poškodbe, eden mož mrtev, ranjenih ničesar. Uspeh je neprizakovano ugoden. Italijani so razpolagali z najmanj devetimi 12cm topovi hitrega nabaja, tridesetimi 76 mm brzostrelnimi topovi; z ladjami najmanj 7500 ton in s hitrostjo 30 do 35 vozlov. Nasproti njim je stalno na naši strani okoli 1600 ton in stiriindvajset 7 cm brzostrelnih topov, hitrost naših vozil je bila manjša kakor pri sovražniku. Teža vseh namerikovanih strelov je bila pri Italijanah skoraj stikrat takoj velika kakor pri nas. Kljub tej ogromni premoči je bil sovražnik premagan in razpršen. To je uspeh nadvladajočega izvežbanja v petjanju, samo potom takega izvežbanja se more zmagati tako veliko razliko v razmerju sil. Vrlost naših mornarjev se je izkazala v boju seveda tudi v polni meri.

128 ladij potopil.

K.-B. Berlin, 27. decembra. Glasom listov je kapitan-lajtnant Valentiner, kateremu se je podelil red „Pour le mérite“, s svojim podmorskim čolnom 128 ladij s skupno 282.000 tonami potopil, med njimi en francoski kanonski čoln, en parnik za prevažanje vojakov, 4 parnike za prevažanje vojnega materiala, en francoski podmorski čoln in 14 parnikov za premog. Valentiner je imel pri tem mnogočestveno bojev z oboroženimi sovražnimi čluni in je zamenil 2 topova. Potopil je tudi v pri tanu Funchal (Madeira) tri parnike, pripeljal 4000 metrov blizu mesta in vzel pristanišče uspešno pod ogenj.

Dva velika laška parnika potopljena.

K.-B. Bern, 27. decembra. Glasom listov je Tempsa bil je italijanski parnik „Emanuele Accame“ (3412 ton) od enega podmorskega čolna potopljena. Posadka je bila rešena.

K.-B. Bern, 27. decembra. Italijanski parnik „Angelo Paradi“ (3825 ton) bil je od nekega podmorskega čolna potopljena.

Grki proklinajo Venizelosa.

K.-B. Rim, 27. decembra. Glasom poročila Agenzia Stefani iz Aten slo je okoli 100.000 mož, žensk in otrok vseh stanov včeraj popoldne na Marsovo polje v Atenah, da izvrsti slavnostno po starci šegi proklinjanje Venizelosa kot izdajalca domovine z metajem kamenja in začiganjem Venizelosove slike. Metropolit, obdan od vse duhovščine, je izrekel istotno prokletstvo. Vrženo kamenje napravila grič, na katerega se bode postavilo tega čina se tikočo spominsko tablo. Med in po ceremoniji se ni zgodila nobena neprilika.

(Iz tega je razvidno, da prijatelja naših sovražnikov, od Angležev podkupljenega izdajalca Venizelosa, grško ljudstvo ne mara več. Op. ur.).

Hrepenenje po miru.

Najti sovražniki odklanjajo mir.

Že v zadnjih številnih objavah vore odgovornih ministrov na Rusijskem, ki so se z vso strastjo besnega sovražstva izrekli proti začrtnim pogajanjem, čeprav so njih armagane in bresneni vse človeštvo nemu miru. Zdaj objavlja: „Age“ odgovor združenih naših sovražnikov v zveznikov mirovnih pogajanj. „Gražniki“ odklanjajo mirovnih pogajanj.

majo dovolj na tem grozovitem prelivanju krvi . . . Zdaj je dvoje glavna stvar: prvič to, kaj bodojo k tej krvipijani blaznosti rekle neutralne države, ki same občutijo na lastnem telesu grozote vojne. Drugače pa . . . smo mi in naši zavezniki zdaj prisiljeni, da brezobilirno in kot veličastni silobran nadaljujemo vojno, dokler ne bode nasprotnik v obupu izprevidel, da je preslab, razrušiti in raztrgati našo domovino. Kot zmagovalci na vseh bojiščih smo ponudili roko v spravo, samo da rešimo človeštvo te krvave vojne nadioge. Ker sovražnik v svoji blaznosti to roko odklanja, nam ne preostaje drugačega, nego poiskati si z ojstrino meča svojo pravico!

Primanjujente nam prostora, da bi hinski odgovor entente, kakor ga prima "Agence Havas", dobesedno objavili. Pravo oficijelno besedilo itak še ni znano. Kadar pride to v roke naših diplomatom, bode šele mogoče, izpoznavi in zavreči vse nasprotnike trditve. Na vsak način pa je že zdaj dokazano, da smo mi napadeni in da se le branimo, da smo mi v resnicni miroljubni, da pa se seveda od jeklene družbe sovražnikov ne pustimo zahrbitno umoriti!

Severne države za mir.

Svedska, norveška in danska vlada so sporazumno izročile vsem vojujočim se državam note, v kateri se pridružujejo ameriški noti. Glasi se tako-le:

Z najizvahnejšim interesom je kraljevska vlada izvedela o predlogih, ki jih je napravil predsednik Združenih držav Amerike v svrhu, da olajša odredbe za uresničenje trajnega miru. Kolikor tudi ostaja kr. vlada pripravljena, preprečiti vsako vmešanje, ki bi ranilo opravičenje čutila, bi vendar svojo dolžnost na pram lastnemu ljudstvu in človeštvo v splošnem zanemarjala, ako ne bi izrazila svoje najglobljje simpatije za vse prizadevanje, ki bi k temu pomagalo, postaviti cilj napredovanju nabiranju žalosti in izgub moralicne ter materijalne nature. Ima upanje, da bude iniciativa predsednika Wilsona vodila do uspeha, vrednega visokega mišljenja, od katerega se je pustil voditi.

Odgovor Avstro-Ogrske severnim državam.

K.-B. Dunaj, 1. januarja. Po ministru zunanjih del zastopnikom Svedske, Danske in Norveške na njihovo mirovno noto dne 31. decembra dani odgovor se glasi:

Čast mi je bila dobiti nota z dne 29., s katero ste izvolili, me obvestiti o interesu in sočutju Vaše vlade na zadnjem koraku predsednika Združenih držav v svrhu zagotovitev trajnega miru in o upanju Vaše vlade, da bo iniciativa gospoda Wilsona imela uspeh, ki bo vreden vzvišenega mišljenja, ki ga je vodilo. C. in k. vlada je v prijetnem položaju konstatirati, da soglasa njenog naziranje z onim Vaše vlade in da je v svojem, dne 27. m. m. izrečenim odgovorom napravila simpatičen sprejem nasvetu predsednika Združenih držav ameriških, čigar veleudsne nagibe uvažuje. Z zadovoljstvom gleda torej c. in kr. vlada na podporo, ki jo je kraljevska vlada svedska (danska, norveška) naklonila Wilsonovi inicijativi. Proseč, da izvolute o tem obvestiti svojo vlado, porabljajmo to priliko itd.

Izpred sodišča.

14-letni požigalec.

Celje, 23. decembra. Komaj 14-letni Ignac Murko iz Podplata pri Rogatcu je bil obdolžen, da pri svoji lastni materi štirikrat zažgal. Dne 21. julija pogorela je vinogradniška hiša, dne 16. avgusta pa svinjak. Dne 22. avgusta nastal je v stanovalni hiši požar, ki je deloma podstrešje uničil; dne 25. avgusta pa je zopetni požar vpepelil hlev v gospodarsko poslopje z vso krmno in gospodarskim orojem. Škoda znaša okrog 10.000 kron. Začetkom se je sumilo, da so tuji postopači zažigali. Končno pa je padel sum na obtoženca. Mladi zločinec je orožnikom svoje požige takoj priznal.

Pravi, da je zaradi tega zažigal, ker je njegova sestra slabo z njim ravnala. Deček je bil že od nekdaj hudooben, lažnjiv in len. Sodnija ga je obsodila na 4¹/2 leta težke jere.

Obsojeni milijonar.

Zombor, 23. decembra. V Baji stanujoči graščak in mlinski lastnik Juri Tomanovač prišel je v kazensko preiskavo, ker se je v njegovem mlini vedno cesarske naradbe preziral. Dognalo se je, da se je v tem mlini vršila prosta kupčija z moko in da je Tomanovač moko z 100% nad najvišjo ceno prodajal. Med razpravo oglašilo se je mnogo razbremeničnih prič. Posamezni so so zagovorili in so bili kaznovani, tako ekonom Ludovik Pollak na 30 dni zapora, neki Geza Pollack na 300 krov globe itd. Dva denarna zavoda v Baji in 70 prebivalcev je bilo v razpravi hudo razkrinkan. Tomanovač, ki je milijonar (!), bil je obsojen na 3 meseca ječe in 5000 krov denarne globe.

Tatovi na koledvoru v Zagrebu.

Zagreb, 30. decembra. Gjuro Kuha in več njegovih tovaršev so se imeli pred sodnijo zagovarjati. Kakor svoj čas poročamo, so skozi tri meseca iz železniških tovornih vozov, v katerih so vlomlji, tobak, cigare, sladkor, kavo, milo itd. kradli. Prizadeli so škode za več tisoč krov. Na obtožni klopi sedela sta tudi neki Bratanič in njegova žena, ki sta ukradene stvari skrivala in prodajala. Od obtožencev so bili trije obsojeni vsak na 2 leta težke ječe, dva druga pa vsak na tri meseca zapora. Ostali obtoženci so bili opriščeni.

Beg Rumunov.

Z ozirom na uradna poročila prinašamo zemljevid, ki kaže zlasti obmjerne rusko-rumunske pokrajine. Premagana, razbita, demobilirana in desorganizirana rumunska armada,



ki jo tudi ruske pomožne sile v svojem umikanju niso zamogle zadržati, bezi pred avstro-ogrskimi in nemškimi zmagovalci proti besarabski meji, da bi pri "mamicu Rusije" našla zavetišče. Žalostna usoda, — ali zaslužena usoda izdajalca!

Stanje na podlagi boležin in prehlajenja posebno občutljivi. Treba je torej, da se ima že za pomirjenje, vedno pri domu zanesljivo, boležine odpravljajoče sredstvo. To je tako mogoče, ker se Fellerjev stanovanje boležine odpravljajoči rastlinski esencijal fluid z z. „Ela-fluid“ 12 steklenic povzd franko za 8 K (predvajna cena) dobi. To dobro domače sredstvo sleti izhorno proti raznim boležinam in za negovanje trupla. Njegova blagodetna učinkov je se od mnogih zdravnikov prekušal in jasno potrdil. Tudi predložiti dokajdovje veli kot 100.000 zahtevalih piščen. „Ela-fluid“ naroč se edino pristanka od spoznajki E. V. Feller, Stičica, Ela-trg štev. 241 (Hrvatsko). Kdo trpi na prehvalnih težavah, zamore naroditi obenem tudi Fellerjeve prehrane pospešjujoče, nalo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z z. „Ela-kroglice“ 6 steklje, stane franko samo 4 K 40 vin. 12 steklje franko 8 K 40 vin. Izhorno ime vtrjava pa tudi v drugi Elsa-preparati in opozarjam, da je na krasno sredstvo zoper kurja očesa. Fellerjev turistički flajker z z. „Ela“ v kartonu po 1 K in po 2 K. Hvali se proti migranti Fellerjev Mentolni črnik z z. „Ela“, 1 karton 1 kroso. (b)

Vojni dogodki leta 1916.

Tretjič smo doživeli novo leto v vojni, v tej nezaslišani in nepričakovani vojni, ki

nam je naravnost uganka. Kajti kdo na božjem svetu bi mogel misliti, da bi trajalo tako grozovito prelivanje gorke človeške krvi tako dolgo, toliko dñij in tednov in mesecev in zdaj celo let? . . . Pa kaj bi se zdaj s temi misli glave razbijali! Doživeli smo zgodovinski čas, ki ni bil nikjer zapisan in mišljen, ki pa je prišel, kakor nevihta, kakor huda ura, brez vprašanja . . . V zavesti, da mi vsi to grozovito vojno nismo zadržali, da smo le figure v tragediji človečanstva, praznovali smo letos — brez belega kruha in blagoslovijenih pečen, — božične praznike in novo leto. Najbolj pa nas je dvignila ob novem letu zavest, da orožje naših hrabrih vojakov in ono naših zvestih zaveznikov ni bilo premagano. Tudi preteklo leto nam je prineslo le zmago za zmago, čeprav seveda proti celemu svetu sovražnikov nismo zamogli izsiliti konečno odločitev. Sovražniki se branjijo v svoji krvavi blaznosti še vedno zaželenega miru, kakor da bi pričakovali vrazjo pomoč za svojo tiransko zmagijo. Ali polagoma bodejo morali čutiti, da je naša in naših zaveznikov pravica nepremagljiva, da gremo mi naprej in ne oni, da vsako podaljšanje te vojne torej nam koristi, sovražnikom pa skoduje . . .

V naslednjem hočemo našteti poglavitev in najvažnejše vojne dogodke preteklega leta 1916. Posameznosti zaradi pomanjkanja prostora seveda ne moremo navajati.

Začetkom 1. 1916 bili so se hudi boji med Avstrijo in Rusijo na vzhodno-galiski fronti, pri katerih sovražnik ni zamogel nobenega uspeha dosegel. — Dne 5. januarja so sprejeli Anglezi postavo o splošni vojni dolžnosti, da bi na tej podlagi nas in naše zaveznike premagali. — Dne 9. januarja preddolili so Turki združene Angleze in Francuze iz Sodil-il-bar; s tem je bil potolok Gallipoli popolnoma od sovražnika običen; vso dardansko podjetje sovražnikov je bilo torej samotno končano. — Isti dan izgubila je Anglia vsled neke mine bojni pšenik „Edvard VII“. — Dva dni pozneje zavzele so naše in nemške čete skalo Lovčen, ki se je smatralo vedno za nepremagljivo. Par dni pozneje so prišli naši vojaki že v črnogorsko prestolico Cetinje. Kralj Nikita, zvitliščak, ponudil je dne 17. januarja mir in je sprejel brezpogojno odločitev oredja. S tem je sam svojo osebo spravil na varno. Naši vojaki pa so vdrli v Albanijo in so dne 24. januarja začeli Skutari.

Dne 2. februarja došel je od nemške pomožne križarke „Möwe“ zavzeti angleški parnik „Appam“ z moštvom in pasažirji sedmih potopljениh angleških parnikov v ameriško pristanišče Newport-News. — Isti dan je bil namesto odstopivšega Goremykina za ruskega ministerskega predsednika Stürmer imenovan. — Dne 4. februarja je prislava, da je bil uničen nemški pomorski letalni stroj „L 19“. Angleški parnik „King Stephen“ je prišel bližu, ali mostvo je puštil nemške vojaže raje v morju poginiti, nego bi jih rešilo. — Dne 16. februarja prišli so Rusi v od turške posadke zapatušeno trdnjavo Erzerum. — Dne 22. februarja pa so pričeli velikanski boji za Verdun; pancerška utrdba Douaumont bila je od Nemcev dne 26. zavzeta; vjelo se je mnogo nad 10.000 francoskih vojakov. — Dan pozneje vzele so avstro-ogrski čete albansko prestolico Durazzo. Vjeti pri Verdunu pa so presegali ob koncu meseca število 16.000.

Dne 4. marca priplula je nemška pomožna križarka „Möwe“ po večnesečnem uspešnem križanju v svoje domovinsko pristanišče; pripljala je seboj poleg mnogoštvenih vjetih tudi zlata za en milijon mark. — Dne 12. marca znašalo je število vjetih Francozov pri Verdunu že več kot 26.000 mož. — Dne 15. marca odstopil je veleadmiral v. Tirpitz; na njegovo mesto je stopil v nemškem mornariškem uradu admiralski Capelle. — Dne 21. marca pa je pričela velika ruska ofenziva proti fronti v pokrajini jezera Naroc; prinesla ni sovražniku niti najmanjšega dobička, pač pa naravnost ogromne krvave in druge izgube.

V noči na 1. april pričela je cela vrsta nepretganih ponočnih zračnih napadov nemških letalcev na London in druga angleška mesta. — Feldmarschal v Hindenburg praznoval je dne 7. aprila svoj zlati vojaški jubilej. — Dne 19. aprila pa je umrl v turskem glavnem stanu nemški feldmarschal v. d. Goltz-pasa. — Dne 29. aprila so se morali v trdnjavi Kut-el-Amara obkoljeni Angleži v stenam več kot 13.000 mož turški armadi vdati.

Dne 16. maja pričela je na južnem Tirolskem avstro-ogrška ofenziva proti Italijanom, ki je stala sovražnika do konca meseca razven izgubljenega ozemlja 31.000 mož na vjetih, poleg tega pa okrog 300 kanonov. — Dne 31. maja divjala je pred Skagerrakom prva velika pomorska bitka te vojne, ki je končala s krasno zmago Nemcov in hudim porazom Angležev.

Dne 5. junija pričela je dolgo pripravljena velika ofenziva Rusov ob avstro-ogrški fronti pod poveljstvom generala Brusiliowa s težkimi boji. — V noči na 6. juniju potopila se je angleška pancerška križarka „Hampshire“ z angleškim vojnim ministrom lordom Kitchenerjem. — Dne 10. junija odstotilo je italijansko ministerstvo Sandrana, kateremu je sledil eks-minister Boselli. — Dne 18. junija pa je bila naša bukovinska prestonica Černovice zopet od Rusov izpraznjena.

(Naprej prihodnji.)

Cenjeni naročniki

se prosijo, ob začetku sedanjega leta, da naj blagovolijo naročnino takoj v poslati, ker je naročnina pri nas karakter pri vseh časopisih v naprej plačati.

V novem letu 1917 stane naročnina za celo leto:

v Avstriji . . . K 5.—
v Nemčiji . . . " 7.—

Na Ogrskem (Hrvatskem, Slavoniji, v Bosni in Hercegovini) stane naš list K 6:50; iz teh dežel pa ne sme denar na nas naravnost pošiljati; kdo hoče v teh deželah „Štajerc“ v novem letu dobivati, ga lahko naroči in plača direktno v Ptaju.

Pričasti in prijatelji! Delujte z vsemi močmi za razširjenje našega lista.

Rimnicul-Sarat.

K bojem, kateri so se vršili v zasedovanju premaganih rumunsko-ruskih armad skozi Valahijo in Moldavo, prinašamo zem-



Zur Einnahme von Rimnicul Sarat.

ljevid, ki pušča bolje razumevati uradna vojna poročila. Ta zemljevid kaže zlasti pokrajine okoli prevzame točke Rimnicul-Sarata, katero smo že zavzeli.

Razno.

Cenjeni naročniki. Ob začetku novega leta usojamo si uljudno cenjene naročnike vabiti na zopetno naročenje „Štajerca“. V lanskem letu, kakor že preje je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je „Štajerc“ s sedaj v vojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vo-

jaških bolnišnicah in na vseh frontah, v strelških jarkih ga citajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bode imelo tudi letošnje vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimprej vposljejo naročnino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. „Štajerc“ ostal bedno zvest svojemu naprednemu, štajersko-koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Cenjenim naročnikom na Ogrskem, Hrvatskem, v Bosni in Hercegovini. Ogrska vlada je načeravala z novim letom preurediti posiljanje časopisov v Ogrsko, Hrvatsko, v Bosno in Hercegovino in sicer na ta način, da bi morali prebivalci teh dežel pri svojih poštih uradih naročati vse avstrijske časopise ter bi jih direktno sploh ne mogli ne dobivati ne naročati. Avstrijsko trgovsko ministerstvo pa je izposovalo, da ostane vse pri starem in da torej vsak prebivalec Ogrske, Hrvatske, Bosne in Hercegovine lahko „Štajerc“ direktno naroči pri upravnosti v Ptaju.

Poreka. Dne 31. decembra 1916 poročili se je v Gradcu kr. pr. vladni stavbeni mojster iz sl. gospod A. tur Schalkau z gospo Herto rojeno Blaženkę, hčerklo lastnika ptujske tiskarne. Čestitamo!

Vojna poreka. V Ptaju se je poročil c. k. praporščak v učitelj Karl Kramberger z gdč. učiteljico Elso Tamn. Prisostvovalo so poroki za ženina sodarski tovarnar g. Hans Steudte, za nevesto pa tovarnar za vozove g. Vincenc Tamn. Obilo sreč v novem stanu!

Odlikovanja. Cesar je podelil za deželne in občinske funkcionarje razna odlikovanja. Tako so bili m. dr. odlikovani: Jos. Ornig, župan v Ptaju, (v vojnem križem 2. razreda za civilne službe); Otmar Diermayr, župan v Ormožu (isto); Ferdinand Gollob, župan v Sv. Trojici sl. g. (isto); Franc Lovrec, občinski predstojnik v Podčetrtek (isto); M. Pečkar, občinski predstojnik v Sv. Jakobu sl. g. (isto); Valentin Schaffer, Šinski predstojnik v Krčevini pri Mariboru (isto); kanclist mestnega urada v Ptaju August Kosenburger (vojni križec 4. razreda za civilne službe); Joh. Schlosser, občinski predstojnik v Zgornji Biestrici (isto); Ferdinand Sieber, občinski tajnik v Slovenskem Gradcu (isto); Karl Freyberger, občinski svetnik v Radgoni (zlati zaslužni križec s krono); Franc Possek, graščak v sv. Duši Loču (isto); Joh. Schniderschitsch, župan v Brežicah (isto); Jakob Zemljič, občinski predstojnik v Radini (zlati zaslužni križec) in še mnogo drugim. Čestitamo!

Promet z devizami. V drž. zakoniku je izšla naredba, ki določa omejitve za denarni promet z Inozemstvom in ureja kupčijo in promet z inozemskimi plačilnimi sredstvi. Odslej je vsaka kupčija z devizami, ki ne gre skozi centralo, prepovedana in se bodo prestopki kaznovali. Po novi naredbi je vsaka kupčija z devizami in valutami v tuzemstvu prepovedana, promet z devizami z inozemstvom pa zelo omejen. Tudi je prepovedano, izvažati avstrijske bankovce v inozemstvo, ravnotako je prepovedano, izvažati na krome se glaseče menice in čeke. Tudi potovalci, ki gredo v inozemstvo, ne smejo imeti seboj več kakor za 500 krov avstrijskih bankovcev. Ves tuji denar, kar ga pride v državo, je oddati centrali za devize.

Oderuh na Hrvatskem. Dne 21. decembra je v hrvatskem deželnem zboru poslanec Pavarič razpravljal o nakupovanju živine na Hrvatskem in je m. dr. dejal: V juniju letošnjega leta je prišel feldmarsallajtant Jerzabek v Zagreb in zahteval od vlaže, naj poveri nakupovanje živine za armado kaki kmetijski zadruge, ker je liferant Hafner pri nakupovanju že zasluzil 30 milijonov v krov. Vlada je pa predlog odklonila in so Hafner, Briglevič in grof Drasković ustavili konzorcij za nakupovanje živine na Hrvatskem. Ta konzorcij je zasluzil mesečno 600.000 krov. Nakupovalne cene je določilo vojno ministerstvo, a konzorcij je v nasprotju z sklenjeno pogodbo plačeval dosti manjše cene in je pri tem zasluzil na mesec 4 in pol milijona krov. Veterinarji gredo Hafnerju povod na roko. Koliko pa še zasluzijo posredovalci! Vlada naj pogodbo konzorcija z vojskima erarjem predloži deželnemu zboru, in naj nakupovanje živine poveri hrvatski kmetijski družbi, ki že nakupuje svinje.

Austrijska cesarska krona. V dunajski cesarski shrambi zakladov shranjena avstrijska kronska je za nemškega cesarja Rudolfa II. leta 1602 napravljena. Izdelal jo je Augsburgski mojster Altenstetter kot eno najkrasnejših del nemške zlatarske umetnosti v dobi renesanse. Kronska je narejena iz finega zlata in je tako bogato ter okusno okinčana z biseri, rubini in žlahtnim kamenjem. Koštala je že takrat 700.000 tolarjev. Kronska so nosili Habsburžani v svoji lastnosti kot avstrijski nadvojvode, kot ogrski in češki kralji, po cesarski izvolitvi po vhodu v Frankfurt. Ko je cesar Franc II. dne 11. avgusta 1804 naslov dednega cesarja avstrijskega sprejel, postala je ta kronska simbol novega cesarstva.

Grenza nezgoda. Iz Friesacha na Koroskem se poroča: Na posesti Höf uslužbeni hlapec Peter Grießbacher prišel je z levo roko v stroj za rezanje krme, ki mu jo je kosoma odtrgal. Prepeljali so komaj 20-letnega fanta v bolnišnico, kjer so mu morali celo roko odrezati.

5. vojno posojilo. K. B. poroča iz Dunaja z dne 2. januarja 1917: Glasom odredbe finančnega ministra se določa kot konečni termin za podpisovanje 5. avstrijskega vojnega posojila 10. 1. januar 1917. Splošno se sodi, da bode peto vojno posojilo presegalo 4. posojilo. Kdo hoče še zdaj podpisati, naj to nemudoma storiti. Vojno posojilo ni samo patriotski čin, marveč je v njem naloženi denar tudi najvarnejši.

Vsak dan 6326 mrtvih. „Družba za socialno preiskanje posledic vojne v Kopenhagenu objavlja tabelo, glasom katere je zahvaljuje svetovna vojna doslej skupno 4.600.000 mrtvih, 11.200.000 ranjenih in 3.400.000 invalidnih. Medtem ko so zahtevali Napoleonove vojne vsak dan 235, vojna leta 1870/71 vsak dan 875, rusko-japonska vojna vsak dan 292 oseb, znaša število vseh žrtev enega dneva na mrtvih in ranjenih 6336 mož.

Novarni sovražniki v zaledju. Lemberška „Gazeta Wieczorna“ poroča: Lemberški policijski organi so vjeli neko tolpo, ki je sporazumno z železniškimi uslužbenci razno blago in cele vagone (večinoma z živiljenskimi sredstvi) v postajah spotomno zadrževala, dokler niso adresati od te tolpe poslanim agentom svote od 1000 do 2000 K plačali. Vodja te judovske tolpe Jankel Schwadron in nekateri njegovih agentov, nadalje postajenčnik od Trzicane in njegov pomočnik so že zaprti. Pri njih so našli 30.000 K gotovine. Ta tolpa je seveda bila izborna pomoč navajalcem cene. Naravnost neverjetno je, da so se mogle take razmere tako dolgo na državni železnici držati.

Samerz v verski blaznosti. Dne 24. p. m. zakurila je 48-letna posetenica Katarina Triebnig v okolici Beljaka peč ter je zaklenila kuhinjska vrata, tako, da delni ni mogla k njej priti. Ker se je čutilo čez nekaj časa dim, tekla so dekle k sosodom. Ko je več mož vrata vdrlo, pokazala se jim je grozita slika. Tričnjen je bila zlezla v zakurjeno peč in je razven nog skoraj popolnoma zgorela. Storila je ta strašni sumomor v verski blaznosti.

Ogromna nesreča. Iz Turina na Italijanskem se poroča: Težka nesreča vsled snežnih plazov se je zgodila v dolini Anzasca. Okoli 1000 oseb leži pod snegom pokopanih. Doslo je mnogo pomožnih kolon, ki so pa bile od novih lavin ogrožene. Natančnih poročil še primanjkuje.

Oddaja svinjskega špeha. Štajerska namestnica je odredila, da živinoreci, ki niso kmetovalci in ki nimajo razven ene svinje nobeno živilo, od oddaje zahtevane

množine masti oproščeni. Politične oblasti zamorejo tudi živinorejce, ki so industrijski delaveci ali železniški uslužbenci in nimajo druge živine nego svinje, na njih prošnjo od te oddaje oprostiti, ako prinesejo dokazilo od občinskega predstojništva, da ne jemljejo kart za mast in da rabijo pri svojih svinjah priboljeno mast edino za lastno rabo ter za vzdržanje lastne družine.

Prebranci v Szatmár. Prebivalci mesta Szatmár hoteli so z vsemi sredstvi preprečiti rekviriranje moke in so si izmislili vse mogoče zvijače, da bi imeli oblasti za norca. Predpisalo se jim je 20 vagonov zrnja za oddajo, ali spravilo se je komaj 10 vagonov skupaj. Ostank so prebivalci Szatmara v 5-kilskih zavojih po posti v sosedne komitate odpolali i. s. na izmisljene adrese. Drugi zopet so moko na vozovih iz mesta spravili in v grmiču poskrili. Vsi so bili seveda jako veseli; ali veselje ni trajalo doigro. Budimpeštovska oblast je vedela o teh nakanah in je napravila potrebne odredbe. Kdor dobri zdaj kak poštni zavoj nazaj, ker naslovnik ni znan, ta se pokliče in strogo kaznuje. Tudi iz grmičja se je spravilo že jako lepe množine skrite moke. Tako upa oblast, da bode iz Szatmara mnogo več nego 20 vagonov moke dobila.

Edward Strauß. Dne 28. t. m. je umrl na Dunaju glasbenik in dvorni glasbeni ravnatelj Edward Strauß.

V Drammen na Norveškem je dospel parnik, otovoren s petrolejem. Prebivelstvo, ki že več tednov nima nič petroleja, je parni burno pozdravilo. A veselje je trajalo le malo časa. Naenkrat so zapazili, da teče petrolej v — morje. Odteklo ga je 90.000 litrov v vrednosti 27.000 kron.

Krvav sponad. V noči 14. decembra so vojaki, odhajajo v Zagreb iz kavarne, nekaj razgrajali. Prišla je vojaška patrulja in nastala je rabuka. Vojak Klepić je voditelju patrulje vzel bajonet in ga težko ranil; redar je pa iz revolverja ustretil na Klepića ter ga ranil. Vodja patrulje je v bolnišnici umrl.

V Ameriki in na Japonskem gradijo ladje, ker češčijo približevanje miru. Poroča se, da v Zednjih državah grade sedaj (400 trgovskih ladij, skupno 1.300.000 ton) 300 ladij bo gotovi prihodnje leto; Japan pa hodi imeti v najkrajšem času za 200.000 ton novih tovornih ladij. Tudi druge obmorske države grade kar morejo hitro. Porocilo pravi, da vsi čutijo približevanje miru in zato se pripravljajo.

Pokvarjene klobase. Agent Abraham Fingerhut v Pradlu na Tirolskem je kupčeval zdaj nekaj časa sem s klobasami. Poslal je večjo množino klobas na Štajersko, toda v Gradcu so mu vso posiljatev zaplenili. Klobase so namreč bile iz pokvarjenega mesa. Abraham Fingerhut ima ne le 25.000 kron škode, nego se je moral tudi preseliti v preiskovalni zapor pri deželnem sodišču v Innsbrucku.

Polni hrana za siromake. Badenska pre-

stolnica Karlsruhe je nabavila nedavno 100 tisoč komadov polžev za nadomestilo male zaloge mesa. To je posebna vrsta tolstih polžev, katerih se jo v mirnem času vsako leto na milijone posiljalo v Pariz, Bordeaux itd., kjer so veljali za delicateso. Za izvoz polžev je urejenih v južni Nemčiji več gojišč, zlasti v Thüringnu. Hranivost polževa dosegajo govejo meso. V Karlsruhe so tako zadovoljni s polži.

V mestu Mariboru se bode za slučaj sovražnega letalnega napada od čuvaja na stolnem zvoniku sirenovo v tok spravilo; obenem bodojo hornisti v vojašnicah dali signal „retro“ in sicer prve tri take zaporedoma trikrat ponavljano.

V mestu Celje se bode za slučaj napada sovražnih letalcev v vseh vojašnicah trobilo „retro“. Druzega signala tukaj ni določeno.

Novi vpoklici črnovojniških zavezancev. Črnovojniški zavezanci, rojeni v letih 1879 do 1872, ki so bili pri prebiranjih spoznani za sposobne za vojaško službo in ki niso bili na določeni in nedoločeni čas oproščeni od vojaške službe, morajo dne 10. januarja 1917 nastopiti vojaško službo. Črnovojniški zavezanci imenovanih letnikov, ki bodo pri naknadnih prebiranjih po 10. januarju 1917 spoznani sposobnim za vojaško službo, morajo v 48 urah po prebirjanju nastopiti vojaško službo. Vsak vpoklicani zavezanci naj prinese seboj par dobrih čevljev, potrebljeno volnenlo perilo, nekaj nogavic, robcev, srajcev, spodnjih hlač itd., nadalje žlico, vilice in nož, kovinasto posodo za jedila in dve krtači.

Obupava mati. Iz Beljaka se poroča: Dne 21. decembra prišla je 33-letna deklica Ana Preßlauer, ki je bila v zadnjem času malo slabouana, po svojo v Judendorfu se nahajajočo bolelnico hčerko, ki je 10 let stara. Rekla je, da jo hčete spraviti v Celovec v otroško bolnišnico. Šla pa ni v kolidvor, marveč po cesti v Perau, od tam pa na obrežje Drave. Zaklicala je večkrat nazaj ostalo hčerko, ki pa ni prišla za njo. Končno je šla mati nazaj na cesto in je zapovedala otroku, da naj gre zopet domu, kjer se je nahajala preje. Dekle je videlo se, kako je šla mati zopet k obrežju Drave in se je potem oddaljila v smeri proti Sv. Agati. Od tega časa sem se Ano Preßlauer pogreša. Sodi se, da je šla v Dravo, ker jo oče njenega otroka, neki kolarski mojster v Bozenu, ni hotel ozneniti.

Vojni milijonarji v Budimpešti. Pozor! 5200 oseb je priznalo zasluzka 342.500.000 K.; — letni dohodek znaša 19 milijonov; 3500 novih davkopalčevalev z dohodki nad 10.000 kron. Tako začenja budimpeštovski časopis „Világ“ svoje zanimivo poročilo o novih milijonarjih v Budimpešti, ki so obogateli z dajatvami za armado in podobnimi kupljanjami. Budimpeštanski davčni urad je sestavil statistiko vseh oseb, ki so podvržene novemu davku od vojnih dobičkov. Izkazati so morali svoje dohodke vsi trgovci in obrtniki, ki imajo nad 20.000 kron letnega dohodka. Le budimpeštanski urad je na davku od vojnih dobičkov in samo za leto 1914 prejel 11.700.000K. Ta svota se je za naslednje leto zvišala na 13.700.000 kron. Iz tega izhaja, da je imelo 5200 oseb z letnim dohodkom 20.000 v minimumu leto 343 milijonov 500.000 kron dohodkov, to je za 50 milijonov več, kakor v prvem letu vojne. Nekronani kralj teh vojnih milijonarjev je Manfred Weiss, tovarnar in trgovec. Ta je leta 1914 priznal letnega čistega dohodka devet milijonov kron, za leto 1915 pa je priznal že 19 milijonov kron. Prihodnje leto bodo plačali vojni davek vsi, ki imajo nad 10.000 kron letnega dohodka in teh je v Budimpešti kakih 35.000, ki imajo skupaj letnega dohodka skoraj tisoč milijonov. Približno 400.000 prebivalcev ima letnega zasluzka manj kakor 10.000 K, velika večina nima izmed njih pa niti 1000 kron in stradajo.

Štajerske šole. Skupni uspeh pri vseh na štajerskih šolah uresničenih nabiralnih mest za 5. vojno posojil presega pri 4. vojnem posojilo doseženo sveto že za 1½ milijona kron. 7½ milijona kron je Štajersko učiteljstvo za 5. vojno posojilo nabralo! Ne-

zmerno delo, neutrudljivo nabiranje od hiše do hiše. Pač krasni uspeh, na katerega je Štajersko učiteljstvo lahko opravičeno ponosno!

Komunalni kreditni zavod Štajerske. Cesar je od štaj. deželnega odbora sklenjeno urenilenje komunalnega kreditnega zavoda vojvodine Štajerske z garancijskim skladom 2½ milijona kron iz deželnih sredstev potrdil.

Svojim ranam podlegla in umrla je v Mariboru gospa Johana Riegelnick, o kateri težki nezgodi smo v zadnji številki poročali.

Samomer. V Sv. Rupretu pri Celovcu stanujoči fabrični delavec Anton Anzin se je z revolverjem ustreli. Unirajočega so pripeljali v bolnišnico, kjer je pa kmalu nato izdihnil.

Obesiti se je hotel v hipni blaznosti delavec Stefan Tillay v Celovcu, pa so ga v zadnjem hipu resili in v bolnišnico oddali.

Tekla nezgoda. Iz Techmainsdorfa se poroča: 61-letni posestnik Simon Krašnig prisel je z levo roko v transmisijo. Zlomil mu ju je; težko ranjenega so odpeljali v bolnišnico v Celovec.

Hrvatski roparji. V vsaki številki moramo poročati o grozodejstvih, ki jih povzročajo hrvački hrvatski roparji, prihajajoči čez hrvatsko mejo. Tudi danes se poroča zopet nekaj napadov. Pred kratkim so obiskali roparje Stoperce ob okrajin cesti v Ptujsko gor. 6 kilometrov od Rogatca. Izropali so popolnoma trgovino kramarja Drobniča. Nekemu posestniku ukradli so poprej šperha in meso, nekemu vpopojenemu nadučitelju pa gotovega denarja. Roparje so s strejalnjem prepodili. Zasedovali pa se jih ni moglo, ker jih je bilo okoli 12 do 14 mož in so se razstrelili po celem gozdu. Zopet in zopet po navljamo: oblast naj z vsemi mogocimi sredstvi brezobjizno začne to hrvatsko roparstvo, ki naše poštene Štajerske pokrajine obiskuje ter spravlja v vojni itak trpeče ljudstvo v največji strahu.

Zadosten slatki. V Ragusi (Dubrovnik) v Dalmaciji je streli udaril v bajonet na strazi stojelega vojaka in ga je na licu mesta ubila.

Pazite na deco! 5-letni otrok deklik Antonije Pink v Sv. Rupretu prisel je k zakurjeni peči in odpri vratico. Obleka otroka se je vzgala in ko je prisla pomoč, stal je otrok že v plamenih. Prepeljali so deklik v bolnišnico, kjer je pa na prizadetih oplkinah umrla.

Tatvina. Posestnikovi soproggi Urši Kaspary v Goričah pri Grafeinsteinu bilo je iz omare 1600 kron ukradenih. Sum se je obračal na neko vizitkarico. Ko so to orozniki prijeti, je odločno tajila. Ko pa je mislila, da jo nikdo ne opazuje, je bliskoma segnila v svoje nogavice in vrgla bankovec za 1600 kron krom prot. Pri temu zasačena, je tatvino priznala.

Pura za zdravnika. Piše se nam iz Rogatca: Naš sošed Jaka Gajsek, posestnik v Brezovcu, občina Rogatec, je zbolel, ker se mu je napravila ravno pod brado samo od sebe ena bula, velika kakor srednja repa. Ker pa mož ima vrle otroke, so ga nagovarjali in prosili, da naj bi sel v bolnišnico, da bi si dal to bulo operirati, in bodo stroške otroci sami plačali za očeta. A Jaka se je rezanja preveč vstrasil, ni hotel iti v bolnišnico. Ker pa ima naš sošed enega dobrega brata na Dunaju in ta je major v penzionu, ter imata bratovško ljubezen, pa mu vsako leto pošlje Jaka za božične praznike pure. Pri tej prilikli se je zgodilo, da je bila pura za zdravnika. Jaka Gajsek je zakljal dve puri, prva ga še ni ozdravila, a druga mu je pa tisto bulo skrampalila pri klanju in mu je takoj tista masa stekla vun... Pura zna tudi operacijo pejati, pa se študirala ni!

Zamenjana nahrbtnika. Piše se nam: Med postajami Pragersko in Zidani most je neki sotopnik v nočnem vlaku od 22. na 23. t. m. pomotoma vzel napadni nahrbtnik in svojega pustil v vlaku. V zamenjanemu nahrbtniku je bilo razun božičnih daril, nabasana repetir-pistolja. Dotični se svari z isto se igradi,

Nova naša vlada.



Prinašamo danes sliko novega avstrijskega ministerskega predsednika Clemens Marcinic, ki je prevzel po odstopu dr. Koerberja krmilo avstrijske vlade.

da se nehotote kaka nesreča ne pripeti. Prosi se, da dotočnik blagovoli obvestiti o tem Franca Rabuse v Kostenjevici Dolensko, kateri je drugi napačni nahrbniki vzel, ali pa tamkašnjo c. k. žendarmerijo, da se na ta način lahko vrne nahrbniki.

Kronanje na Ogrskem.

Zadnje dni decembra vršilo se je v Budimpešti slavnostno kronanje cesarske dvojice. Premalo prostora imamo, da bi zamogli popisati kronanje, ki se je vršilo po starih ogrskih ceremonijah in je napravilo neizbrisljiv vtip na vse udeležence.

Cesar in cesarica sta se odpeljala dne 27. decembra v Budimpešto. Na vseh postajah ju je ljudstvo veselo pozdravljalo. Pri sprejemu se je vršil v Marchegg, najslovednejši pa v ogrski prestolici sami. Budimpešta je bila vsa v zastavah. Stotisoči prebivalstva so polnili ceste. Od kolodvora pa do kraljevega dvora je postavilo vojaštvo kordon. Ljudstvo je pozdravilo cesarsko dvojico v viharnem navdušenju. Se isti večer se je izvršila v kraljevem gradu slovenska izročitev od zbornice sklenjene inauguralne diplome. Cesar in cesarica sta ugodili milostno prošnji za stopnikov naroda, da se naj pustita kronati. Drugi dan, dne 28., je sprejel zastopnike državnega zbora in magnatske zbornice. Tudi tega sprejema se je cesarica udeležila. Isti dan popoldine so pripeljali v velezni skrinji kraljevsko kruno in ostale insignije. Latere je cesar po predpisu ceremonije sprejel. Ogrske dame pa so izročile cesarici dragoceno oblike za kronanje.

Kronanje samo se je izvršilo dne 30. decembra. Kraljevska dvojica se je pripeljala v 8-vpremnen galavozu v cerkev. Tam ju je sprejel kardinal dr. Czernoch; v loretski kapelici si je kralj ognil plasti sv. Štefana. Pred velikim oltarjem sta potem primas in palatinov namestnik grof Tisza posadila kralju kruno na glavo. Istotako sta kraljevino ramo s kruno dotaknili. Viharni „eljen“-klici so zadeleni po cerkvi, medtem so se kanoni strejali in zvonovi peljeli. Zbrane so se podali potem na trg sv. Trojice, kjer je kralj s križcem v roki prisegel na ustavo. Potem je kralj s plastičem in kruno prihajal na bele konje na grič kronanja, kjer je z mečem na vse štiri strani zamahnil v znamenje, da hoče deželo braniti proti vsakemu sovražniku. S tem je bilo kronanje v glavnem končano.

Zadnji telegrami.

Avtrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 3. januarja. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. V Dobrudži zopetni napredki. Južno in zpadno od Focani so bojne sile Falkenhayna do močno utrjenega oddelka Milcav doseple. Bolj severno-zapadno vrgle so sovražnika iz Miere nazaj. — Na južnem krilu armade nadvojvode Josipa vdrlj smo preko Negrije in Južno-vzhodno od Harje in na M. Falciu bili so močni napadi sovražnika pod težkimi sovražnimi izgubami odbiti. V oddelku Mesticanec i preprečile so naše varstvene čete v boju z bajonetom in ročnimi granatami ruske sunke. Pri Manajowu je neka iz naših in nemških borilcev obstoječa četa vjela 3 ruske oficirje in 127 mož.

Namestnik generalstabnega šefu pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 3. januarja (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Mackensen. Naša gibanja se izvršijo nadalje po načrtu. V goreh med dolino Zabala in ravno potisnili smo sovražnika nazaj. Zapadno in južno od Focani stojijo čete 9. armade zdaj pred neko utrjenim postojankom Rusov. V naskoku smo zavzeli Pintecesti in Miero; vjeli smo

400 mož. V Dobrudži bil je Rus vkljub ljetu odporu na Bacareni, Jijila in Macinu nazaj potisnjen.

Prvi generalkvartirmoyster
Ludendorff.

Macin in Jijila zavzeta.

Nemško večerno poročilo.

K.-B. Berlin, 3. januarja, zvečer:
V Dobrudži sta Macin in Jijila zavzeta.

Revolucija v Portugalu.

Glasom poročil listov je izbruhnila v Portugalu revolucija. Влада je sklenila, da poslati del svoje armade Francozom in Anglezom na pomoč. Ko bi se imeli portugalski vojaki vkrivati, priceli so vpititi: „Doli z vojno! Mi hočemo mir!“ Nastal je grozoviti rapot. Artiljerija je pričela mesto obstreljevati. Povod je bilo polno mrtvih in ranjenih. Tudi v drugih portugalskih mestih je izbruhnil upor. Zlasti v Abrantesu, kjer so se vršili veliki boji. Medtem ko so se po ulicah nprorni vojaki z vlad zvestimi borili, letel je neki uporni letalec nad mestom in metal bombe. Čeprav revolucija ni ostala zunagovitva, je vendar preprečila odpoljjanje vojakov na francoska bojišča.

Loterijske številke.

Gradec, 3. januarja 1916: 2, 5, 54, 79, 24. Trst, 27. dec. 1916: 28, 44, 19, 58, 33.

Ubramba pred letalci!

Ces. kr. okrajno glavarstvo razglasila: Po stanju današnjih letalnih tehnik in vseh skupnosti v drugih vojnih krajih je izkušeno, da b. sovražni letalci ne pristi na Šajersko. Zalivati se imamo goniti, ki nas varuje, da so sedaj previden sovražnik in vlogel do nas. Tudi nadalj bo našo isto način varoval. Vsejedno pa je dobro, da smo previdni in ne smemo biti neprizravnimi resni no olajšajočim mogučnostim.

Kakor je pridržalo, bo vsego, prebivalstvo pravosten obresti o prilagajanju sovražnih letalcev. Hrgno znamenja so navedena v sedanjem odstavku tega razglasja. Vseh tega odredil ces. kr. okrajno glavarstvo priznalo po določbah § 7. cesarskega ukaza z dne 20. aprila 1854, drž. zak. štev. 96. v varstvu vojaških in javnih intereov in sporazumno s ces. in kr. vojaškim postajnim poveljstvom v Ptuju in z drugimi določenimi mesti za službo sovražnih letalnih napadov slediće: Kakor hitro se prizade kak sovražni letalci, oziroma kakor hitro se da znamenje o prilaganju kakršega sovražnega letalca, se ima prebivalstvo očita v sodnih okrajih Prusokolice, Ormož, Rogatec zavrnati po sledečih predpisih, sicer se kazuje.

1. Vsakdo mora takoj vstopiti pri najbližnjih hišnih vratah. Ulice, ceste in trgi se morajo takoj spraznit. 2. Vsako zbranje iz redovnosti ali vseh drugih varovkov med ali neposredno po napadu letalca je prepovedano, vojaške naredbe in vojaške osobe se v izvajevanju njihove službe nikakor ne smiju zadržavati. 3. Vozniki se morajo takoj usta iti na prostoročje ležeče kje na samem, kjer ne zbranjujejo cestnega prometa in prometa za osebe, ki morajo iz vojaških ali javnih vozov hoditi po cesti. 4. V tem se morajo okna in prodajalnice, ki kažejo svetlo umetna luč in cesto torej posebno avtovinske idole, takoj zapreti in luč ugasniti. 5. Lontne svetilke, s katerimi se razsvetljujejo ceste in trgi, je takoj ugasniti. Druge javne cestne svetilke smejo le potem goriti, ako občinsko predstojništvo označi določne svetilke kot primerne za razsvetljavo pri napadilih od strani letalcev. 6. Vsa okna z zastori na valjeh in druga okna z leseniškim zagrinjali je tudi pri dnevu zapreti. 7. Pri prodajalnicah je že zdaj potrebno priskrbiti, da se v trenutku, ko se bliža nevarnost letalcev, takoj brez zadržki lahko ravna po pod točko 4 in 6 izdanih predpisih glede zapiranja in ugasnitve luči. 8. Požarna bramba mora biti prizpravljena pri vsaki nevarnosti letalcev. 9. Prebivalstvo mora mirno in takoj izpolniti vse odredbe in opustiti vsako krijanje in hrup. 10. Fotografiranje morebiti razrušenih predmetov je tudi po dokončanem letalom na napadu prepovedano. 11. Po zračnem napadu najdenih strojev se ne sme nikdo dotikati, ampak je to naznaniti bližnjemu vojaškemu postajnemu poveljstvu, da iste odstrani.

Vsek prestopek te preopredeli se bode, ako ne spada pod druge strojne postave, po § 11 omenjenega cesarskega ukaza brezobzirno kaznoval z denarno kremjo od 3 K do vstevih 200 K ali z zapornim od 6 do 14 dn, potem katera kazen izmed navedenih bo po okoliščinah primernejša in izdatnejša.

Hrupsna znamenja pri napadih od strani letalcev.

Pri letalcevi nevarnosti zatrolj v kraju, kjer se nahaja garnizija, trobentac pri postajni strazi kot znamenje z rogom »retrace« pre tri takte večkrat ponavljajot; vsehko se bo po ostalih krajih, kjer ni garnizije, zvonilo s cerkevnim zvonom in sicer v treh odstavkih

hitro zvonenje; v začetku zvočnica 3 močne udarce po zvonu.

Odhajanje sovražnih letalcev se bo naznando z rogom z znamenjem »podnevna straže« in s trikratnim kratkim zvonenjem.

Italijanska letala se spoznajo po tem, da so na spodnji strani desnega letala zeleno, levega letala rdeče barvana in na sredini so bela. Krmilo nosi italijanske barve. Italijanski vadilni zrakoplovi kažejo pri dnevu belo-rdeče-zeleno zastave z grbom Savoyen in s kraljevsko krono; po noči s tremi potnimi svetilkami v narodnih barvah belo-rdeče-zeleno. Rdeča luč visi pod ladijo.

Gospodarske.

Pridobivanje olja iz žitnih kalic. V Avstriji se je ustanovila po-ebna družba, ki ima namen pridelovati olje iz žitnih kalic. Poskusi s koruzo so se prav dobro obnesli, zakaj v prav kratkem času se je od pred mletvijo izločenja kaže pridelala precejšnja množina koruznega olja, ki je vredno okoli 12 milijonov krov. Pridobljena množoba je porabna za tehniško virbo in tudi za izvrsno zaboljivo. Obenem pa je bilo mogoče krmilno koruzno moko poceniti, oso za človeško hrano pa napraviti znatno zadržljivejšo in bolj okusno. Enako se lahko izločijo kalice tudi pri pšenici in riž ob čistnici prej mletvo z napravo, ki jo smajo skoraj po vseh mlinih, deloma pa pred mletvijo. Olje ki ga bomo dobili iz žita, bo znatno pomembno množino množob. Kalice so pa se tudi potem le dragocena hrana, inarčevajo se vedno dragoceno beljakovo moko, kar je v primeru z mesom se redkeje. Dvorni svetnik Karl v. Norden pravi, da ima izdelek iz žitnih kalic karikrat toliko redilne vrednosti kakor pusto meso, ker se nahajajo v žitnih kalicah vse one snovi, ki jih potrebuje rastlina v svoji prvi rasti. Jako važno je tisto, da bi tudi ob mirnem času ne puščali teh kalic med otrobi ne da bi jih izrabili. Žitnopravni zavod je odredil obligatorično izločitev rastlina v pšenčnih kalicah pri sistem šitu, ki z njim razpolaga. Priporočljivo pa je tisto tudi, da bi vsi drugi, zlasti teme, dali pred mletvijo izločiti žitne kalice. V tem primeru služijo dober avtomobilni centrali i. dr. ki je sposobna to misel, je bilo naročeno, da stvar izvede. Vse izločene kalice naj torej poslužijo mlini izključno njej, da jih dalje občela. Vsa podrobnejša pojasnila daje »Die Öster. Öl- und Fettzentrale A. G.« Dunaj I. Sezergasse 1.

Franz Schönleib

Tovorno orodje in izdelovanje
Silo park, Fertach (Burz.)
je na Korotkan.



Direkti našiški vir za moderne lovski puški. Razpoložljivo, prenaredite, strokovno, zlasti nove cesti z nadzoreno sigurnočijo stroja in novi kompenzacijski mehanizmi. 456 ilustrirani cenik hren strokov.

Cena, izbrano okusno hranilo sredstvo največje redilne vrednosti je 425

Sida-umetni mod

za znamenje brata. En poskus vas boste o teme pripravili. Prilagodili tudi kot prizračna za množenje jedi. Nepravljivo tudi ene teme veste množice prehodljive. Prispevki zavodov telesne telesne. En zvezek stane 35 visečar. Se dobi pri razpoložljivosti Jez. Berdja v Ljubljani, Zelenska ulica 18 in podlaga po polti 12 zavojkov za 4 krome. 425

Posestvo Se proda.

1/4 ure od kopelje Neuhaus, 8 oralov veliko, med njimi 3/4 oralna vinograda, 4/4 oralna travnika in njive, vinogradniška hiša s hlevi. Proda se zaradi odkupa od grada Neuhaus. Več se izve pri lastniku Herman Goll, Velenje. Proda se po ceni, ev. se da zraven tudi gozd.

Čaj

ki ne potrebuje sildnika skozi pridene ko zavri čaj, »Sida-modni pršak« ali pa »Sida-modni pršak«, 5 do 8 kavne nizice Sida-pršaka na kosarec čaj, z zorjekom »modni« stane 35 visečar. »Modni« pršak pa 40 visečar. Po polti se posluži naznanje 12 zavojkov po povzetju. Za otroke tako prizpravljen. Neobčedno potrebitno za vojsko, tisnikom in za domačo rabo. Razpoložljivost Jez. Berdja v Ljubljani, Zelenska ulica 18. Za prekupec in trgovce pri vsej narodni populiji. 429

Armadne ure na napestnik

natančno regul. in repasirane, nikeli ali jeklo K 12, 16, 20. Z radij-svetilnikom K 16, 20, 24. V srebru K 18, 24, 28. Z radij-svetilnikom K 30, 36. Srebrna ura na napestnik K 30, 36, 40. 3 leta garancije. Razpoložljiva po povzetju, izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Prva fabrika ur Hansa Konrad, c. in k. dvorni lifierant, Brux, Št. 1503 (Češko). Glavni cenik zastonj in poštne prosto.

Firniž iz laneno- vega olja

kupim v vsaki množini.

Oldenbruch u. Sohn & Comp., industrija laka in barv Kritzendorf pri Dunaju. — Prodajalne le z navedbo cene. 484

Kupim sir (Topfen)

največje množine, skozi celo leto, tudi v mnenih časih. Isčem nasupovačev, plačam provizijo za posredovanje. Prosim storite na podjetje s sirom Max Weise, Dunaj XII., Schönbrunnerstrasse 194. 484

Kdor hočete kupiti na boljši v posebno praktičnem

Izbavljnim darilom

veliko veslja pripraviti, ta naj narodi moč v reso. 518

vojno garnituro

obstalo iz sledenč, za vsakega vojnega neobhodno potrebeni razni predmeti:

- 1 armadna ura na napetnik z radijskalnikom, ki sveti ponedi, s 3-leto garancijo
- 1 vojnika čepna svetilka z baterijo, elektri. lat. v tem, najboljši fabrikat
- 1 aparat za lastno raziranje v elegantni čepljavi, z rezervoaro klimo,
- 1 vojni čepni uligalnik, tako, ogenj pri vsebu in delju, brez benzina
- 1 pera (Büffet), pliš, vijolčno levočno črnilo, brez svilnika, se je v vodi namoči
- 1 vojški čepni nosi, volnikov jeklo, 2 klinji in prizraza za odpiranje steklenic
- 1 vojna denarnica iz jutre-institucije, ne praktično in vemo naprej.

Ti predmeti bi postavljeno kupljenci do konca leta, zaradi velike zaloge ostajajo kompletno vojne garniture, vse prav po povsem predmete za le 22-50 K. vredni posvetu (pri vojni poti desur naprej).

JAKOB KÖNIG, Dunaj III. 251, Löwengasse Nr. 37a



Nobenega zobobola

več, nobenih niti brez spanja. "Fides" odpravlja zdravje pri vsočih sočinjih, karor pri udovovratnem revmatizmu zobobolu, kjer so odrekla vsa druga sredstva. Bez upoštevanja danes nazaj! — Cena K 150. 3 tube 4 krone. 6 tub K 550. Nobenega zoboboga kannia več. Slednje zobe dosežejo po "Ecta-Zahnfluid". Takojšnji učinek. Cena K 2—, 3 steklene K 5—. Kemeny, Kaschau I., posliti predel 12/26. Ogrsko. 447

Učenec

krepek in zdrav, zmožen obeh deželnih jezikov, se sprejme v trgovini z železnino Vinzenz Leposcha, Ptuj. 548

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptaju.

Cas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (hingajna je od 12. do 1. ure zaprt), ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne. 1. kopelj z vredno zrakom, bare ali "Brassschad" z rjavo K — 20

Les pravega kostanja

kupuje po najvišjih dnevnih cenah Alexander Rosenberg, Graz, Annenstraße 22. 1

Ženitna ponudba.

Posestnik in vdovec želi vdovo ali dekle, ki ima najmanj 800 K gotovega premoženja, oženiti. Ponudbe na upravo „Štajercu“. 563

JOSEF MARTINZ

(rojen 1862) Maribor ob Dravi (rojen 1864)

oddaja: 418

galanterijsko, igrально,
kratko in tkano blago

po najnižjih dnevnih cenah.
Naročila in vprašanja se takoj
rešijo.

100 litrov domače pijače

ovetu oči, slastne in lepo gaseče in lahko voda
sam napravi z majhnimi stroki. V zalogi so:
ananas, jabolnik, premjadnica malinovec, muškatni hrustev, poproti metovcev, pomarančev, prvenčevev, višnevcev. Neuspeh izključen.
Ta domata pijača se lahko poj poleti bladca,
ponemči tudi vrdo namesto rumu ali agava. Sestavine z na-
četnimi navodili stanejo K 10— franko po povzetju. Za ekono-
mijo, vredno gospodarstva, delavnice id., nepre-
nove vrednosti, ker to delava aveti in ne opijani in njegova
delavnost nih ne trpi. 433

Jan. Grolich, Engel-Drogerie Brno 636, Moravska.

Namesto žvepla proti oidiju

Natriumthiosulfat

se rabi leta sem z najboljšim uspehom in
priporoča od prvih avtoritet najbolje. Oddaja,
dokler je v zalogi, Samuel Spitzer, Kismarton
na Ogrskem. 437

Inzerati

„Štajercu“

injajo vsele velike raz-
širjenosti najboljši uspeh.
Sprejemajo se:

- 1 Ptaju pri upravi lista;
- 1 Celju pri gosp. Fritz Rausch;
- 1 Maribor pri g. Rud. Kaiser.

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptaju

invituje
na vrste posredovanja najbitreje.
č, redajo in pojasnila v mestni stražni (trotovi).

Kupnjem

svinjske kože

po najboljših cenah v izdelovanju.

Josef Goriupp

usnjarnstvo in trgovina z usnjem v Ptaju.

Mestna hranilnica v Ptaju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vlog e.

Ravnateljstvo.